

BESLUITENLIJST

Voorronde Open Huis

Datum: 22 november 2018

Onderwerp: Presentatie afvalbeleid Bunnik

<p>Aanwezig: Voorzitter: dhr. P. Lakerveld Griffier: mevr. L. van Beek Leden: dhr. R.E. Hallo (P21) mevr. J.M. Huijsman-Hartkamp (CDA), dhr. J. Sterk (P21), mevr. W. Toersen (De Liberalen), mevr. I. Verhoef (P21), dhr. L.N. Vernie (CDA), mevr. N. van der Voort (P21), mevr. W. Zuidweg (P21) Plv. portefeuillehouder: dhr. J.J. Eijbersen Ambtelijke ondersteuning: dhr. F. Starreveld (Cyclus Management), mevr. C. Neessen Insprekers: -</p>	
<p>Korte samenvatting bespreking:</p>	<p><u>De voorzitter</u> opent de vergadering en heet iedereen welkom.</p> <p><u>De heer Eijbersen</u> licht toe dat bij afval vaak alleen wordt gedacht aan de vrachtwagen die het afval ophaalt, maar er zitten veel aspecten aan dit werkveld: kosten, service, circulaire economie (afvalstoffen gebruiken als grondstof) en milieu (CO2-uitstoot). Het college wil de raad hierover informeren en met elkaar van gedachten wisselen. Het college komt hierover nog een keer terug in de raad. Dit is een eerste stap in het proces om tot afvalbeleid te komen. Het college heeft hierbij de heer Starreveld van Cyclus Management ingehuurd.</p> <p><u>De heer Starreveld</u> zegt dat Cyclus Management een adviesbureau is op het gebied van afval- en grondstoffenbeheer en gespecialiseerd is in het vormgeven van strategisch beleid. Een bijzondere activiteit van Cyclus Management is de benchmark huishoudelijk afval in opdracht van het ministerie van IenM en de brancheorganisatie NVAD. Aan de benchmark doen 200 gemeentes, waaronder Bunnik, mee. In de benchmark worden afvalprestaties met elkaar vergeleken. Als de prestaties worden gekoppeld aan een beleidsstrategie verkrijgt je inzicht in succesvolle strategieën. De resultaten zijn meegenomen in de presentatie.</p> <p><u>De heer Starreveld</u> geeft een presentatie. De presentatie is als bijlage bij deze besluitenlijst gevoegd. De presentatie is opgebouwd in twee delen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat is de noodzaak van afval- en grondstoffenbeleid? 2. Wat zijn de mogelijkheden om de transitie van afval naar grondstof mogelijk te maken? Afval- en grondstoffen zijn complementair. <p>Bij het eerste deel van de presentatie hebben de raadsleden een aantal vragen.</p> <p><u>Mevrouw Van der Voort</u> vraagt of de reden dat Bunnik het wat slechter doet op restafval is gelegen in het kleinere huishoudelijk afval?</p> <p><u>De heer Starreveld</u> beaamt dit.</p>

Mevrouw Verhoef vraagt wat ongeveer de investering per jaar is, wanneer je wilt omgaan naar ander beleid?

De heer Eijbersen antwoordt dat dat afhangt van de keuzes die later zullen worden gemaakt.

De heer Vernie vraagt of verbranden energie oplevert?

De heer Starreveld antwoordt dat dit klopt. Dit is meegenomen in de CO2-reductie. Daarin is te zien dat recyclen beter is.

De heer Hallo zegt dat er nu een benchmark 2017 is gedaan. Waar komt Bunnik vandaan? Zijn er bijvoorbeeld statistieken uit 2012 of 2015?

De heer Starreveld antwoordt dat nu de totale resultaten worden gepresenteerd. In een volgende stap kan er specifieker worden ingezoomd op de verschillende fracties en kan worden aangewezen waar de grootste progressie wordt geboekt en waar het beleid op kan worden gericht.

Mevrouw Zuidweg vraagt of de resultaten laten zien dat we slecht afval scheiden?

De heer Starreveld antwoordt dat 67% niet zo'n slechte score is. De realiteit vindt hij wel schokkend. Het kan zijn dat bewoners deels afval scheiden. Een deel van de bevolking heeft niets met afval scheiden. De kunst is om iets te vinden waarop je deze mensen gaat aanspreken.

Vanaf de publieke tribune wordt gevraagd of het gft-afval ook wordt verbrand?

De heer Starreveld antwoordt dat dit afval wordt gecomposteerd. Hij weet uit ervaring dat tuinafval vaak seizoensgebonden in grote hoeveelheden vrijkomt. Dan is de gft-bak te klein en wordt het overschot in de restafvalbak gedaan.

Mevrouw Verhoef zegt dat veel gemeentes met de hoeveelheid restafval ver boven het nationaal beleid voor 2020 zitten. Hoe reëel is dit?

De heer Starreveld laat dit straks in de presentatie zien.

Mevrouw Van der Voort ziet dat Bunnik meer restafval produceert dan de gemiddelde gemeente. Consumeert Bunnik meer?

De heer Starreveld antwoordt dat de oorzaak hiervan is dat Bunnik een groene gemeente is met veel tuinen.

Mevrouw Huijsman heeft uit de presentatie begrepen dat het een gegeven is dat er afval ontstaat. Op het ontstaan kun je weinig invloed uitoefenen. De vraag is hoe je hier in je beleid mee omgaat.

De heer Eijbersen antwoordt dat hij hier na de presentatie op terugkomt.

De heer Hallo vraagt of de gemeenschappelijke regeling een van de factoren is die meeweegt in de hoge score van Bunnik?

De heer Starreveld antwoordt dat alle gemeentes in de benchmark regiegemeentes zijn. De benchmark is niet bedoeld als marktconformiteitstoets. De gemeentes worden niet nader geduid op organisatievorm.

Bij het tweede deel van de presentatie licht de heer Starreveld toe dat er vier strategieën zijn, die stapelbaar zijn en op logische volgorde worden gepresenteerd.

Bij het tweede deel van de presentatie hebben de raadsleden een aantal vragen.

Bij de eerste stap vraagt de heer Vernie wat het verband is tussen de service en de bereidheid om afval te scheiden?

De heer Eijbersen illustreert dat hij een gezin heeft met 5 mensen. Als zijn gft-bak vol is of hij heeft afval waarvan hij niet weet wat hij ermee moet, dan gooit hij het in de grijze klike, omdat hij onvoldoende ruimte heeft om al het afval te verwerken. Hij heeft drie of vier PMD-zakken per twee weken. Die staan achterin de tuin en beginnen te stinken. Hoewel hij fanatiek is, wordt de prikkel om afval te scheiden wel minder.

De heer Starreveld vult aan dat de serviceprikkel ergens eindig is. Er is meer voor nodig om te komen tot gewijzigd afval-aanbiedgedrag. Dat is in wezen de tweede stap.

Bij de derde stap vraagt mevrouw Van der Voort of niet het risico bestaat dat mensen het restafval in de andere bakken gaan doen?

De heer Starreveld antwoordt dat hierop goede handhaving en voorlichting moet worden gepleegd. Dit is een bewezen, goed werkend systeem. De gemeente Zwolle werkt met variant B, die geschikt is voor gemeentes met compactere bouw en kleinere tuinen. Variant A werkt goed in landelijke gemeentes en buitengebied.

Mevrouw Toersen merkt op dat er weinig mogelijkheid is voor het geven van feedback, bijvoorbeeld door een sticker op een container te plakken wanneer het aangeboden afval niet klopt.

De heer Starreveld antwoordt dat veel inzamelaars werken met groene en rode kaarten. Dat is vaak effectief. Ook wordt veel gewerkt met afvalcoaches.

Bij de vierde stap merkt mevrouw Zuidweg op dat mensen geld kunnen verdienen wanneer zij het afval in de goede bak aanbieden.

De heer Starreveld vult aan dat dit systeem zeer populair is. Het inzamelen met een financiële prikkel wordt 'diftar' (differentiërende tarieven) genoemd.

De heer Vernie vraagt of dit systeem fraudegevoelig is? Bijvoorbeeld dat mensen hun restafval in andere bakken doen of dumpen.

De heer Starreveld antwoordt dat wordt afgerekend op volume of frequentie. Als je daarbij goed faciliteert in gratis grondstoffeninzameling, dan zijn er genoeg legale manieren om de afvalkosten te minimaliseren. Als je daarop goed voorlicht, is de ervaring dat dit nauwelijks leidt tot illegaal dumpen of fraude. Gemeentes gaan hier al jaren mee door en het aantal gemeentes breidt zich uit.

Mevrouw Toersen vraagt of er een andere leverancier of contract nodig is voor diftar?

De heer Starreveld antwoordt dat dit in principe niet nodig is. De wagen heeft een boardcomputer nodig, de containers moeten worden gechipt en er moet een goed registratie/dataverwerkingssysteem komen. Alle kosten meegenomen blijkt dat er kosten worden bespaard ten opzichte van niets doen.

De heer Vernie vraagt of de container wordt gewogen?

De heer Starreveld antwoordt dat de container per keer wordt afgerekend. Als de container wordt aangeboden, zal deze in de regel vol zijn.

De heer Eijbersen vult aan dat de gemeentesecretaris in Veenendaal woont. Daar is diftar ingevoerd. Sinds dat is gebeurd, biedt hij zijn grijze bak drie tot vier keer per jaar aan.

De heer Starreveld vult aan dat Veenendaal een succesgemeente is, die diftar in combinatie met een omgekeerd systeem heeft ingevoerd.

De heer Sterk vraagt naar de financiële ervaringen met diftar?

De heer Starreveld antwoordt dat de niet-scheider meer gaat betalen ten opzichte van de wel-scheider. Per saldo gaat iedereen erop vooruit.

De heer Eijbersen heeft drie vragen/suggesties aan de raadsleden:

1. Hij doet de suggestie om de inwoners bij de afvalinzameling te betrekken, want die moeten het doen. Bijvoorbeeld door middel van een enquête of een informatiesessie. Dit kan relevante informatie zijn die bij de besluitvorming kan worden meegenomen.
2. Bunnik zit met meer gemeentes in de RMN. Hij kan zich voorstellen om samen met de andere gemeentes het beleid vorm te gaan geven. Hoe kijkt de raad hier tegenaan?
3. Het college wil graag iets doen aan preventie door als gemeenten gezamenlijk het gesprek aan te gaan met de verpakkingindustrie.

Mevrouw Van der Voort is het eens met de eerste suggestie om de inwoners te betrekken. Dit zou niet bindend, maar raadgevend kunnen gebeuren. Zij ziet graag een mix van input vanuit inwoners en vanuit experts. Zij vraagt of het mogelijk is om als raadslid als toehoorder aanwezig te zijn, wanneer er een informatiebijeenkomst voor inwoners wordt georganiseerd.

Mevrouw Zuidweg lijkt dit een effectieve strategie.

De heer Eijbersen denkt eerder aan een vorm van enquête.

Mevrouw Verhoef merkt op dat de inwoners op dezelfde wijze kunnen worden geïnformeerd als nu de raad.

De heer Hallo vindt het actief betrekken van inwoners essentieel. Hij merkt daarbij op dat andere gemeentes al ervaring hebben met diftar en Bunnik daarvan gebruik kan maken. Het wiel hoeft niet te worden uitgevonden.

Mevrouw Toersen doet de suggestie om in de voorlichting gebruik te maken van beeldschermen, bijvoorbeeld in voetbalkantines.

De heer Eijbersen merkt op dat hij bij alleen informeren als wethouder in een dilemma kan komen. Wanneer na het voorlichten het moment van invoeren komt, dan zien de inwoners de effecten en dan begint het gekrakeel. Hij ziet de verantwoordelijkheid om de inwoners mee te nemen in het verhaal dat de noodzaak zit in de eigen portemonnee, in het gemak, in duurzaamheid en andere maatschappelijke doelen. Hij vindt het belangrijk om de stem te horen van inwoners, die mogelijk andere opvattingen hebben.

De heer Vernie merkt op dat het gemeentebestuur hierin een voortrekkersrol

heeft. Mogelijk komen er vanuit de inwoners praktische bezwaren naar voren, waar nu niet aan wordt gedacht.

Bij de tweede suggestie merkt mevrouw Van der Voort op dat Bunnik zich niet moet laten vertragen en een voorbeeldrol moet proberen te spelen.

De heer Hallo merkt op dat het essentieel is om in contact te zijn met de gemeentes in de gemeenschappelijke regeling om te zien waar mogelijkheden zijn voor versterking in de samenwerking, juist ook met het oog op de kosten.

Mevrouw Zuidweg vindt dat het hoe eerder hoe beter is dat er iets wordt gedaan. Als het college de inschatting maakt dat het een lang of moeizaam traject wordt, kan het college een afweging maken.

De heer Sterk vindt het kostenaspect in de gemeenschappelijke regeling erg belangrijk.

De heer Vernie vult aan dat de samenwerking in de gemeenschappelijke regeling het goedkoper zou kunnen maken. Hij vraagt of de wethouder iets kan zeggen of de gemeentes in de gemeenschappelijke regeling weten dat Bunnik hier mee bezig is?

De heer Eijbersen antwoordt dat er meer gemeentes zijn die dit vraagstuk nu willen oppakken. Hij constateert dat in de verschillende gemeentes verschillende ideeën leven. De vraag is of de meningen bij elkaar kunnen worden gebracht om het kosteneffectiever te kunnen doen. Als alle gemeentes hetzelfde beleid hebben, dan is dat in de uitvoering goedkoper dan Bunnik alleen. Wanneer Bunnik een van de maatregelen gaat doorvoeren, dan is de intentie om de totale afvallasten omlaag te brengen. Hij plaatst hierbij de kanttekening dat er in het verleden goedkope contracten voor afvalverbranding zijn afgesloten. Bij de nieuwe aanbesteding kunnen deze kosten omhoog gaan. Uit de reactie van de raad haalt de heer Eijbersen de conclusie dat de raad het belangrijk vindt om te proberen de collega's te overtuigen, maar dat het belangrijker is om iets te doen dan ons afhankelijk te maken van de andere spelers in het terrein.

Mevrouw Huijsman heeft hierover enige aarzeling. Dit onderwerp kan zij niet los zien van het eerste onderwerp. Er zit een verband in, maar zij kan dit nog niet duiden.

De heer Eijbersen vraagt of de voorkeur uitgaat naar de inwonerskant of de grant?

Mevrouw Huijsman antwoordt dat het één niet kan zonder het ander.

Mevrouw Van der Voort vraagt of het een idee is om de input van de inwoners mee te nemen naar de samenwerking in de gr?

Mevrouw Huisman kan in deze opmerking meegaan.

De heer Eijbersen trekt hieruit de conclusie om eerst een eigen koers te kiezen en dit daarna af te stemmen met de anderen.

Bij de derde suggestie ziet mevrouw Verhoef een mooie relatie met het eerste punt. De hoeveelheid verpakkingen irriteert mensen.

De heer Eijbersen merkt op dat sommige verpakkingen noodzakelijk zijn voor hygiëne of houdbaarheid.

	<p><u>De heer Sterk</u> vraagt hoe de wethouder het voor zich ziet om hier als gemeente beleid op te voeren, anders dan het afgeven van een signaal?</p> <p><u>De heer Eijbersen</u> antwoordt dat alleen de nationale overheid dit kan en die laat het voor een groot deel over aan de markt. De VNG is altijd in contact met het rijk en die probeert de signalen van de praktijk van alledag ook te vertalen naar rijksbeleid.</p> <p><u>De heer Hallo</u> vraagt, buiten de kaders van vanavond, om aandacht voor afval van andere categorieën zoals bedrijven en de grote bouwopgave, bouw- en sloopafval en circulair bouwen, en om een integrale en brede blik op dit onderwerp.</p> <p><u>De heer Eijbersen</u> antwoordt dat er steeds meer ontwikkelingen de kant van de circulaire economie opgaan. Hij illustreert dat hij wat schrok van de prijs van een tafel van restplastic afval. De gemeente haalt in principe geen bedrijfsafval op. De heer Hallo heeft wel een punt als het erom gaat of de gemeente goed in kaart heeft wat huishoudelijk en wat bedrijfsafval is. Er is een mechanisme nodig om dit van elkaar te scheiden. Er is een spanningsveld tussen inwoners die wel en niet te goeder trouw handelen. Het chippen van containers kan hiervoor een maatregel zijn.</p> <p><u>De voorzitter</u> constateert dat de wethouder antwoord heeft gekregen op zijn vragen. Hij bedankt de aanwezigen en sluit de vergadering.</p>
Besproken in technisch overleg d.d. 13 december 2018	Vastgesteld d.d. 13 december 2018